

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Львівський національний університет імені Івана Франка  
Філософський факультет  
Кафедра політології

**Затверджено**

На засіданні кафедри політології  
філософського факультету  
Львівського національного університету імені Івана Франка  
(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри  проф. Романюк А.С.

**Силабус з навчальної дисципліни  
«Політичний менеджмент і транскордонні процеси»,  
що викладається в межах ОПП «Політологія»  
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів  
зі спеціальності 052 «Політологія»**

<b>Назва дисципліни</b>	Політичний менеджмент і транскордонні процеси
<b>Адреса викладання дисципліни</b>	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
<b>Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна</b>	Філософський факультет, кафедра політології
<b>Галузь знань, шифр та назва спеціальності</b>	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 052 «Політологія»
<b>Викладачі дисципліни</b>	Була Світлана Петрівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології ЛНУ ім. І. Франка
<b>Контактна інформація викладачів</b>	Електронна адреса: <a href="mailto:svitlana.bula@lnu.edu.ua">svitlana.bula@lnu.edu.ua</a> Сторінка викладача: <a href="https://filos.lnu.edu.ua/employee/8025">https://filos.lnu.edu.ua/employee/8025</a> Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 206
<b>Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються</b>	Щосереди: 10.20-13.00 год. (кафедра політології, вул. Університетська, 1, ауд. 206 ) та у день проведення лекцій/практичних занять. Також можливі он-лайн консультації через засоби віддаленого відео- й аудіозв'язку та емейлінг на електронну адресу викладача.
<b>Сторінка дисципліни</b>	<a href="https://filos.lnu.edu.ua/course/politychnyy-menedzhment-ta-transkordnny-protsezy">https://filos.lnu.edu.ua/course/politychnyy-menedzhment-ta-transkordnny-protsezy</a>
<b>Інформація про дисципліну</b>	Навчальна дисципліна «Політичний менеджменті транскордонні процеси» є вибірковою дисципліною з спеціальності 052 - Політологія і складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 052 - Політологія, яка викладається в 2-му семестрі в обсязі 5 кредитів, 150 годин і підсумковим (залік) контролем і оцінюють у 100 балів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
<b>Коротка анотація дисципліни</b>	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб самостійно аналізувати процеси транскордонного співробітництва регіонів України з іншими країнами, сформулювати уявлення про визначення пріоритетних напрямів транскордонного співробітництва у загальній системі розвитку прикордонних регіонів держави. Тому у курсі представлено як огляд теоретико-методологічних підходів до вивчення транскордонного співробітництва, так і подана оцінка ефективності взаємоузгодженості реалізації регіональної політики та транскордонного співробітництва в Україні.
<b>Мета та цілі дисципліни</b>	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Політичний менеджменті транскордонні процеси» є ознайомлення студентів із основними організаційно-економічними та соціально-культурними процесами, що відбуваються у прикордонних регіонах України у зв'язку з формуванням та реалізацією положень засадничих документів міжнародного, національного та регіонального рівня, спрямованих на забезпечення регіонального розвитку і виконання відповідних проектів та програм.

**Література для  
вивчення дисципліни**

Основна література:

1. Шульга М. А. Політичний менеджмент навчальний посібник : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / М. А.Шульга, О. А. Зубчик – К. : Академвидав, Альма-матер, 2013. – 157с.
2. Менеджмент: навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. К. : Ліра-К, 2015.–550 с.
3. Основи менеджменту. Теорія і практика : навчальний посібник / Г. Є. Мошек [та ін.] ; за ред. Г. Є. Мошека. - Київ : Ліра-К, 2017. - 528 с.
4. Транскордонне співробітництво України: стан, проблеми, перспективи: монографія / За заг.ред. І.В. Артьомова. – Ужгород: МПП «Гражда», 2012. – 520 с.
5. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого та регіонального розвитку : аналіт. доп. / [Химинець В. В., Головка А. А., Мірус О. І.]. – Київ : НІСД, 2021. – 47 с.
6. Посібник «Транскордонне співробітництво». Мікула Н.А., Толкованов В.В. – Київ, видавництво «Крамар», 2011, 259 с.
7. Устич С. Кордон, війна та мир в долі сучасного світу / Устич С. – Ужгород : Карпати, 2010. – 326 с
8. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво : моногр. / Н. Мікула. – Львів : ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
9. Транскордонне співробітництво як альтернатива новій «залізній завісі» та конфліктам / Керівник авторського колективу С. І. Устич. – Ужгород : Карпати, 2007. – 239 с.;

Додаткова література та інтернет джерела:

10. Була С. Карпатський єврорегіон – основна інституційно-організаційна форма транскордонного співробітництва /Микола Палінчак, Світлана Була // Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 24-25 червня 2021 року) За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. В. Химинець, М.М. Король, – Ужгород: РІК-У, 2021. – с. 125-128
11. Закон України “Про транскордонне співробітництво” [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-15#Text>
12. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2021-2027 роки». URL: <https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/elektronni-konsultatsiyi-z-gromadskistyju/proekt-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrayiny-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-transkordonnogo-spivrobotnyctva-na-2021-2027-roky/>

13. Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2011-2015 роки. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1088-2010-%EF>
14. Сербенко Н. Єврорегіони – важливий інструмент прискорення європейської інтеграції України. *Борисфен Інтел* - URL: <http://bintel.com.ua/uk/article/euroregiony/>
15. Асоціація «Єврорегіон Карпати Україна» - твій надійний партнер у Карпатах. - URL: <https://ekarpaty.com/pro-nas/yevroregion-karpati-ukrayina/>
16. Щодо активізації міждержавного міжрегіонального співробітництва західних регіонів України в рамках Єврорегіону «Карпати». - URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/regionalniy-rozvitok/schodo-aktivizacii-mizhderzhavnogo-mizhregionalnogo>
17. Стратегічна ініціатива «Карпатський Горизонт 2020» - обґрунтування доцільності розробки та реалізації окремої операційної програми ЄС для регіону Карпат у наступній фінансовій перспективі. - URL: [https://www.irf.ua/files/ukr/programs/euro/carpathian\\_extract.pdf](https://www.irf.ua/files/ukr/programs/euro/carpathian_extract.pdf)
18. Гарагонич В.В. Джерельно-інформаційна база дослідження проблем транскордонного співробітництва та участі в ньому України / В.В. Гарагонич // Історичний архів. Наукові студії: збірник наукових праць. – Миколаїв: Вид-во МДУ ім. Петра Могили, 2009. – Вип. 3. – 158 с.
19. *Гальчинский А.* Україна на перехресті геополітичних інтересів / А. Гальчинский. – К. : Знання України, 2002. – 150 с.
20. Карпатський регіон та його роль в забезпеченні безпеки та співробітництва в Єв-ропі // Матеріали міжнар. конф. – Ужгород : Ліра, 2008. – 230 с.
21. Кіш *Є.Б.* Центральна Європа в сучасній системі єврорегіональної інтеграції / Є.Б. Кіш. – Ужгород : Ліра, 2008. – 420 с.
22. Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки. - URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/554-2016-%D0%BF#n10>
23. Мітряєва С. Транскордонне співробітництво Україна-ЄС: стан, проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / С. Мітряєва, А. Крижевський. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <http://old.niss.gov.ua/monitor/juli2009/34.htm>.
24. Реутов В. Є. Транскордонне співробітництво регіонів України: теоретико-практичні аспекти розвитку [Електронний ресурс] / В. Є. Реутов // Ефективна економіка. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=912>.
25. Балян А.В. Міжрегіональне транскордонне співробітництво України за умов розширення Європейського Союзу (на прикладі

	<p>прикордонних регіонів України та Угорщини). – Ужгород: Ліра, 2005. – 320 с.</p> <p>26. Кіш Є.Б. Регіональна політика Європейського Союзу / Є.Б.Кіш // Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України: [Проект Київського центру Ін-ту Схід-Захід]/ С.Максименко, Є.Кіш, М.Лендшел, І.Студенніков; за ред. С.Максименка. – К.: Логос, 2000. – С.27</p> <p>27. Конкурентоспроможність територій: практ. посіб. / А.Ткачук, В.Толкованов, С.Марковський та ін. – К.: Легальний статус, 2011. – 252 с.</p> <p>28. Ізарова І. Транскордонні загальноєвропейські процедури і системі національного цивільного процесу. – URL: <a href="http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12449?locale-attribute=en">http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12449?locale-attribute=en</a></p> <p>29. Звіти про виконання Державної програми розвитку транскордонного співробітництва. Міністерство розвитку громад та територій України. Офіційний веб-сайт. – URL: <a href="https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/mizhregionalne-ta-transkordonne-spivrobotnistv/zvity-pro-vykonannya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-">https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/mizhregionalne-ta-transkordonne-spivrobotnistv/zvity-pro-vykonannya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-</a></p>
<b>Тривалість курсу</b>	1 семестр / 150 годин
<b>Обсяг курсу</b>	Загалом 150 годин, зокрема 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять 102 годин самостійної роботи.

<p style="text-align: center;"><b>Очікувані результати навчання</b></p>	<p>У результаті успішного проходження курсу студент набуде <i>загальні компетентності</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>ЗК03.</b> Здатність розробляти проекти та управляти ними.</li> <li>- <b>ЗК04.</b> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</li> <li>- <b>ЗК05.</b> Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</li> <li>- <b>ЗК07.</b> Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</li> </ul> <p>та <i>спеціальні (фахові) компетентності</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>СК06.</b> Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</li> <li>- <b>СК07.</b> Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на місцевому, національному і міжнародному рівні.</li> <li>- <b>СК08.</b> Здатність проектувати і розуміти суть експериментів у політиці, функції та закономірності маркетингу і менеджменту в політиці, громадському секторі та міжнародних організаціях, функціонування політичного ринку, виборчої інженерії та політичного рекламування й на цій підставі аналізувати партійну діяльність і вимоги до розробки стратегії і тактики виборчої кампанії та її логістики і менеджменту.</li> <li>- <b>СК09.</b> Знання міжнародних організацій, їхнього статусу і функції, сутності і змісту розвитку політичних інститутів країн Європи, а відтак вміння визначати роль і місце транскордонного співробітництва у системі регіонального розвитку України в умовах євроінтеграції.</li> </ul> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>ПР04.</b> Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.</li> <li>- <b>ПР11.</b> Інтерпретувати та порівнювати сутність і складові міжнародних організацій та законодавства про основитранскордонного співробітництва України в рамках участі прикордонних територій в інтеграційних процесах, а також зумовленість і роль зарубіжних, передусім європейських, політичних чи суспільно-політичних подій, процесів, систем й інститутів та їхнє значення у світовій, регіональній і вітчизняній політиці.</li> </ul> <p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p><i>Знати:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. основні напрямки побудови конкурентоспроможної економіки в Україні;</li> <li>2. основні форми транскордонного співробітництва;</li> <li>3. вдосконалення і можливості розбудови транскордонної інфраструктури;</li> </ol>
---	--

	<p>4. ступені кореляції національного та регіонального рівнів реалізації транскордонного співробітництва в рамках стратегічного розвитку регіонів;</p> <p><i>Вміти:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>володіти комплексом знань про політичний менеджмент та транскордонні процеси;</li> <li>аналізувати законодавство про транскордонне співробітництво;</li> <li>аналізувати міжнародний досвід та можливості транскордонного співробітництва і застосовувати його в Україні;</li> <li>вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію;</li> <li>застосувати політичні знання в своїй професійній громадській діяльності для мобілізації природно-ресурсного потенціалу і підвищення конкурентоспроможності регіонів України;</li> <li>координувати розвиток транскордонних регіонів для співпраці з іншими країнами по всьому периметру території нашої держави.</li> </ol>
<b>Ключові слова</b>	Політичний менеджмент, транскордонні процеси, транскордонне співробітництво, прикордонні регіони
<b>Формат курсу</b>	Очний
<b>Теми</b>	Детально див. Додаток «Схему курсу»
<b>Підсумковий контроль, форма</b>	Залік в кінці семестру Форма заліку – за результатами поточної успішності
<b>Преквізити</b>	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з «Історія політичної думки», «Політична влада», «Політичні інститути та системи», «Партології», «Державного управління», «Місцевого самоврядування». «Регіональні політичні процеси» Вони будуть допоміжними для сприйняття категоріального апарату.
<b>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</b>	Презентації, лекції, проблемно-пошукове навчання, техніка опрацювання дискусійних питань, семінари, самостійна робота. Навчальні методи: метод проектів та їх презентацій, пояснювально-ілюстративний, усного опитування, активізації навчання.
<b>Необхідне обладнання</b>	Вивчення курсу потребуватиме залучення персонального комп'ютера (принаймні лектором) і мультимедійного проектора. Крім того, бажано, щоби студенти також користувались персональними комп'ютерами. Для

	<p>курсу не потрібно спеціалізованого програмного забезпечення (хоча воно може використовуватись за бажанням). Тим не менше, потрібне впевнене користування загальноживаними програмами й операційними системами (з метою подання електронних матеріалів – електронна пошта, платформи Microsoft Teams, Zoom, Telegram, Moodle тощо). Також для курсу бажане володіння мінімальними навиками роботи з базами та масивами даних й інформації.</p>
<p><b>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</b></p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні/самостійні тощо – 30% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 30); контрольні заміри (модулі, проекти, захист презентацій) – 20% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 20); залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50).</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів упродовж семестру – 100.</p> <p><b>Письмові та проектні роботи:</b> Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт, серед яких есе, презентації та вирішення кейсів.</p> <p><b>Академічна доброчесність:</b> Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування і втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p><b>Відвідування занять</b> є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p><b>Література.</b> Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед основних і додаткових.</p> <p><b>Політика виставлення балів.</b> Враховуються бали набрані під час робота на семінарських заняттях (виступи, дискусії, обговорення), на модульній контрольній роботі у формі тестування та захист презентації або есе. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p><b>Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)</b></p>	<p>Орієнтований перелік питань до заліку:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Управління як соціальний феномен.</li> <li>2. Організація — основний суб'єкт політичного менеджменту</li> <li>3. Менеджмент як основа політичного управління</li> </ol>

	<ol style="list-style-type: none"> <li>4. Нормативно-правове забезпечення транскордонного співробітництва України</li> <li>5. Концепції розвитку транскордонного співробітництва</li> <li>6. Рівні аналізу транскордонного співробітництва.</li> <li>7. Ефективне транскордонне співробітництво – необхідна умова розвитку прикордонних територій</li> <li>8. Прикордонні регіони як партнери реалізації міжнародних проектів</li> <li>9. Проблеми оцінки ефективності прикордонної торгівлі на кордоні України з Європейським Союзом</li> <li>10. Транскордонна статистика і соціологічний моніторинг проблем прикордонних територій</li> <li>11. Системне моделювання управління транскордонним співробітництвом</li> <li>12. Особливості регіональної політики України після розширення Євросоюзу</li> <li>13. Основні завдання і базові принципи державної регіональної політики</li> <li>14. Транскордонне співробітництво як важливий чинник підвищення регіональної конкурентоспроможності</li> <li>15. Формування системи транскордонного співробітництва України</li> <li>16. Пріоритети місцевої влади в залученні іноземних інвестицій через транскордонний регіон</li> <li>17. Транскордонне співробітництво як напрям євроінтеграційних процесів в Україні</li> <li>18. Регіональна політика країн Вишеградської четвірки: досвід для України</li> <li>19. Ініціатива «Східне партнерство» як інструмент підвищення ефективності транскордонного співробітництва України з ЄС</li> <li>20. Єврорегіон – основна інституційно-організаційна форма транскордонного співробітництва</li> <li>21. Транскордонне співробітництво України у сфері університетської освіти: правові аспекти та тенденції розвитку</li> <li>22. Методологія формування стратегії інноваційного розвитку в системі вищої освіти</li> <li>23. Євроінтеграційні процеси в Україні: транскордонне співробітництво.</li> </ol>
<b>Опитування</b>	Анкету-оцінку для оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

### Додаток. Схема курсу “Політичний менеджмент і транскордонні процеси”

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1-2 5 год.	<b>Тема 1. Основи політичного менеджменту. Становлення менеджменту як основи політичного управління.</b> Становлення менеджменту як основи політичного управління Політичні інтереси, орієнтації та політичний вибір.. Менеджмент державної політики	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 13 год.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Шульга М. А. Політичний менеджмент навчальний посібник : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / М. А. Шульга, О. А. Зубчик – К. : Академвидав, Альма-матер, 2013. – 157с.</li> <li>2. Менеджмент: навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. К. : Ліра-К, 2015.–550 с.</li> <li>3. Основи менеджменту. Теорія і практика : навчальний посібник / Г. Є. Мошек [та ін.] ; за ред. Г. Є. Мошека. - Київ : Ліра-К, 2017. - 528 с.</li> </ol>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 13 год.	1-2 тиждень
3 2 год.	<b>Тема 2. Поняття, предмет і методи транскордонного співробітництва.</b> Поняття і загальна характеристика транскордонного співробітництва. Передумови виникнення та розвитку європейського транскордонного співробітництва.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого та регіонального розвитку : аналіт. доп. / [Химинець В. В., Головка А. А., Мірус О. І.]. – Київ : НІСД, 2021. – 47 с.</li> <li>2. Посібник «Транскордонне співробітництво». Мікула Н.А., Толкованов В.В. – Київ, видавництво «Крамар», 2011, 259 с.</li> </ol>		3 тиждень
4 4 год.	<b>Тема 3. Нормативно-правові та методологічні засади транскордонного співробітництва</b> Основні засади нормативно-	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Закон України “Про транскордонне співробітництво” [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <a href="http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1861-15">http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1861-15</a></li> <li>2. Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2011-2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</li> </ol>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та	4 тиждень

	правового забезпечення транскордонного співробітництва України. Рівні аналізу транскордонного співробітництва як соціального інституту на східних кордонах Європейського Союзу	Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 13 год.	<p><a href="http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1088-2010-%EF">http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1088-2010-%EF</a></p> <p>3. Гарагонич В.В. Джерельно-інформаційна база дослідження проблем транскордонного співробітництва та участі в ньому України / В.В. Гарагонич // Історичний архів. Наукові студії: збірник наукових праць. – Миколаїв: Вид-во МДУ ім. Петра Могили, 2009. – Вип. 3. – 158 с.</p> <p>4. Гальчинский А. Україна на перехресті геополітичних інтересів / А. Гальчинский. – К. : Знання України, 2002. – 150 с.</p>	дискусії по питаннях теми 9 год	
5-6 5 год.	<b>Тема 4. Роль прикордонних територій в інтеграційних процесах.</b> Проблеми оцінки ефективності прикордонної торгівлі на кордоні України з Європейським Союзом. Системне моделювання управління транскордонним співробітництвом.	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 13 год.	<p>1. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого та регіонального розвитку : аналіт. доп. / [Химинець В. В., Головка А. А., Мірус О. І.]. – Київ : НІСД, 2021. – 47 с.</p> <p>2. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2021-2027 роки». URL: <a href="https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/elektronni-konsultatsiyi-z-gromadskistyuu/proekt-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrayiny-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-transkordonnogo-spivrobitnyctva-na-2021-2027-roky/">https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/elektronni-konsultatsiyi-z-gromadskistyuu/proekt-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrayiny-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-transkordonnogo-spivrobitnyctva-na-2021-2027-roky/</a></p> <p>3. Мітряєва С. Транскордонне співробітництво Україна-ЄС: стан, проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / С. Мітряєва, А. Крижевський. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <a href="http://old.niss.gov.ua/monitor/juli2009/34.htm">http://old.niss.gov.ua/monitor/juli2009/34.htm</a>.</p> <p>4. Реутов В. Є. Транскордонне співробітництво регіонів України: теоретико-практичні аспекти розвитку [Електронний ресурс] / В. Є. Реутов // Ефективна економіка. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <a href="http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&amp;z=912">http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&amp;z=912</a></p>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 13 год	5-6 тижень
7-8 6 год.	<b>Тема 5. Транскордонне співробітництво в системі регіонального розвитку</b> Основні завдання і базові	Лекція, презентація, дискусія – 4 год.	<p>1. Реутов В. Є. Транскордонне співробітництво регіонів України: теоретико-практичні аспекти розвитку [Електронний ресурс] / В. Є. Реутов // Ефективна економіка. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <a href="http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&amp;z=912">http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&amp;z=912</a></p>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати	

	принципи державної регіональної політики. Сучасні моделі регіонального співробітництва та розвитку. Формування системи транскордонного співробітництва України	Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 13 год.	<ol style="list-style-type: none"> <li>2. Баян А.В. Міжрегіональне транскордонне співробітництво України за умов розширення Європейського Союзу (на прикладі прикордонних регіонів України та Угорщини). – Ужгород: Ліра, 2005. – 320 с.</li> <li>3. Кіш Є.Б. Регіональна політика Європейського Союзу / Є.Б.Кіш // Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України: [Проект Київського центру Ін-ту Схід-Захід]/ С.Максименко, Є.Кіш, М.Лендєл, І.Студенніков; за ред. С.Максименка. – К.: Логос, 2000. – С.27</li> </ol>	доповідь та дискусії по питаннях теми 13 год	6-7 тиждень
9-10 6 год.	<b>Тема 6. Транскордонне співробітництво в євроінтеграційній стратегії України.</b> Регіональна політика країн Вишеградської четвірки: досвід для України. Ініціатива «Східне партнерство» як інструмент підвищення ефективності транскордонного співробітництва України з ЄС .	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 13 год.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Конкурентоспроможність територій: практ. посіб. / А.Ткачук, В.Толкованов, С.Марковський та ін. – К.: Легальний статус, 2011. – 252 с.</li> <li>2. Ізарова І. Транскордонні загальноєвропейські процедури і системі національного цивільного процесу. – URL: <a href="http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12449?locale-attribute=en">http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12449?locale-attribute=en</a></li> <li>3. Звіти про виконання Державної програми розвитку транскордонного співробітництва. Міністерство розвитку громад та територій України. Офіційний веб-сайт. – URL: <a href="https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/mizhregionalne-ta-transkordonne-spivrobitnitstv/zvity-pro-vykonannya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-">https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/mizhregionalne-ta-transkordonne-spivrobitnitstv/zvity-pro-vykonannya-derzhavnoyi-programy-rozvytku-</a></li> <li>4. Мітряєва С. Транскордонне співробітництво Україна-ЄС: стан, проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / С. Мітряєва, А. Крижевський. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <a href="http://old.niss.gov.ua/monitor/juli2009/34.htm">http://old.niss.gov.ua/monitor/juli2009/34.htm</a>.</li> </ol>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 13 год	9-10 тиждень
11-12 6 год.	<b>Тема 7. Актуальні проблеми транскордонного співробітництва у сфері вищої освіти..</b> Взаємне визнання дипломів – необхідна умова створення зони європейської вищої	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год Самостійна робота, доповідь, бесіда,	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Артёмов І., Серєда Л., Зуб С. Формування міжнародних науково-дослідницьких колективів для спільних досліджень проблем транскордонної співпраці у сфері вищої освіти (з досвіду УжНУ) // Міжнародний науковий вісник: збірник наукових праць / ред. кол. І.В.Артёмов (голова) та ін. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. Вип. 1-2 (23-24). 262с.</li> <li>2. Євтух М.Б. Транскордонне співробітництво України у сфері університетської освіти / М.Б.Євтух // Міжнародний науковий вісник. – Вип.6(25). – С.7-14.</li> </ol>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 13 год	611-12 тиждень

	освіти. Методологія формування стратегії інноваційного розвитку в системі вищої освіти. перспективита загрози	обговорення – 13 год.	<ol style="list-style-type: none"> <li>3. Про вищу освіту / Закон України (нова редакція) // проект внесений народним депутатом В.Балогою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <a href="http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/">http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/</a></li> <li>4. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року / Указ Президента від 25 червня 2013 року №344/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <a href="http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013">http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013</a></li> </ol>		
13-14 6 год.	<b>Тема 8. Транскордонне економічне співробітництво у фінансовій та інвестиційній сфері.</b> Міжнародна фінансова система та її компоненти. Система МВФ та Світового банку. Характеристика транскордонного економічного співробітництва в інвестиційній сфері. Міжнародно-правовий режим іноземного інвестування. Міжнародно-правовий захист іноземних інвестицій. Міжнародно-правові гарантії іноземних інвестицій	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 13 год.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Внукова Н. М. Фінансове забезпечення транскордонного співробітництва в сучасних умовах / Н. М. Внукова, С. М. Рудак, О. В. Слущка // Науковий Вісник Ужгородського університету. – 2011. – Серія "Економіка". – Випуск – 2(34). – С. 243-248.</li> <li>2. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера [за ред. Р. Дяківа]. – К.: Міжнародна економічна фундація, 2000. – 704 с.</li> <li>3. Сукач О. Методика визначення фінансової забезпеченості регіону / О. Сукач // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – Вип. 19. – С. 449–453</li> </ol>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 13 год	13-14 тиждень
15 6 год.	<b>Тема 9. Єврорегіон – основна інституційно-організаційна форма транскордонного співробітництва.</b> Нормативна	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Була С. Карпатський єврорегіон – основна інституційно-організаційна форма транскордонного співробітництва / Микола Палінчак, Світлана Була // Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 24-25 червня 2021 року) За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. В. Химинець, М.М. Король, – Ужгород: РІК-У, 2021. – с. 125-128</li> </ol>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та	1015 тиждень

	основа створення. Перелік і характеристика найбільших єврорегіонів Європи. Єврорегіон «Карпати».	Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 13 год.	<ol style="list-style-type: none"> <li>2. Сербенко Н. Єврорегіони – важливий інструмент прискорення європейської інтеграції України. <i>Борисфен Інтел</i> - URL:: <a href="http://bintel.com.ua/uk/article/euroregion/">http://bintel.com.ua/uk/article/euroregion/</a></li> <li>3. Асоціація «Єврорегіон Карпати Україна» - твій надійний партнер у Карпатах. - URL: <a href="https://ekarpaty.com/pro-nas/yevroregion-karpati-ukrayina/">https://ekarpaty.com/pro-nas/yevroregion-karpati-ukrayina/</a></li> </ol>	дискусії по питаннях теми 11 год	
16 6 год	<b>Тема 10. Нові інституційні форми транскордонно співробітництва в Європі.</b> Європейські угруповання територіальної співпраці. Об'єднання єврорегіонально співробітництва. Транскордонні кластери, транскордонне партнерство, технологічні парки та ін.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.  Підсумкове заняття	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Щодо активізації міждержавного міжрегіонального співробітництва західних регіонів України в рамках Єврорегіону «Карпати». - URL:: <a href="https://niss.gov.ua/doslidzhennya/regionalniy-rozvitok/schodo-aktivizacii-mizhderzhavnogo-mizhregionalnogo">https://niss.gov.ua/doslidzhennya/regionalniy-rozvitok/schodo-aktivizacii-mizhderzhavnogo-mizhregionalnogo</a></li> <li>2. Стратегічна ініціатива «Карпатський Горизонт 2020» - обґрунтування доцільності розробки та реалізації окремої операційної програми ЄС для регіону Карпат у наступній фінансовій перспективі. - URL: <a href="https://www.irf.ua/files/ukr/programs/euro/carpathian_extract.pdf">https://www.irf.ua/files/ukr/programs/euro/carpathian_extract.pdf</a></li> <li>3. Гарагонич В.В. Джерельно-інформаційна база дослідження проблем транскордонного співробітництва та участі в ньому України / В.В. Гарагонич // Історичний архів. Наукові студії: збірник наукових праць. – Миколаїв: Вид-во МДУ ім. Петра Могили, 2009. – Вип. 3. – 158 с.</li> </ol>		16 тиждень
Разом		<b>48 год.</b> 32 лекцій 16 практичні		<b>102</b> самостійна робота	
Разом 150					